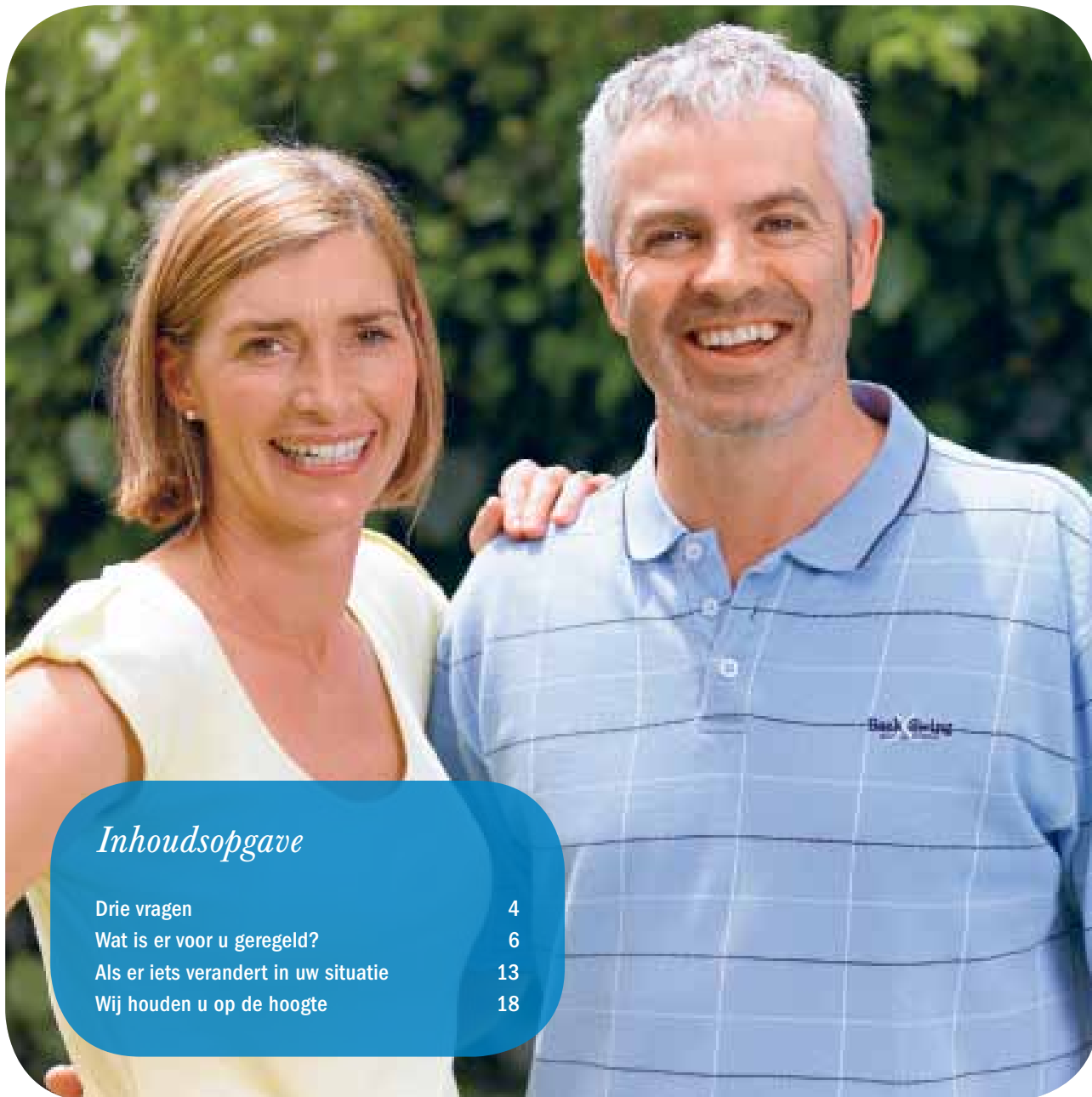

*WELKOM bij
Pensioenfonds
Zorg en Welzijn*

PENSIOENFONDS

ZORG & WELZIJN

Inhoudsopgave

Drie vragen	4
Wat is er voor u geregeld?	6
Als er iets verandert in uw situatie	13
Wij houden u op de hoogte	18

WELKOM bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Iedereen die werkt bij een instelling die bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) is aangesloten, bouwt bij het pensioenfonds pensioen op. Uw werkgever meldt u hiervoor aan. Als u straks met pensioen gaat, wilt u een goed inkomen. PFZW heeft dat voor u geregeld. Omdat pensioen een lastig onderwerp is, leggen wij u graag uit wat een nieuwe baan betekent voor uw pensioen. In deze brochure vertellen wij welke drie vragen voor u van belang zijn. Wij informeren u over de hoofdlijnen van de pensioenregeling. En wat u doet als er iets verandert in uw persoonlijke situatie. Ten slotte leest u waar u terecht kunt voor meer informatie.

Drie vragen

U bouwt pensioen op bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Wij hebben 3 belangrijke vragen voor u.

Vraag 1.

Heeft u bij een andere pensioenuitvoerder al pensioen opgebouwd?

Elke Nederlander heeft vanaf 65-jarige leeftijd recht op AOW van de overheid. Iedereen die in zorg en welzijn werkt bij een instelling die bij PFZW is aangesloten, bouwt daarnaast bij het pensioenfonds pensioen op.

Heeft u hiervóór bij uw oude werkgever pensioen opgebouwd bij een andere pensioenuitvoerder? Dan kunt u dat opgebouwde pensioen meenemen. We noemen dit waardeoverdracht.

Het is handig om uw hele pensioen bij één pensioenfonds onder te brengen. U heeft dan een duidelijk overzicht van wat u straks krijgt als u stopt met werken.

En u houdt uw pensioen overzichtelijk.

Let op

Wij mogen alleen meewerken aan waardeoverdracht als beide pensioenuitvoerders voldoende geld hebben. Anders gezegd: de dekkingsgraad(*) moet meer dan 100% zijn. Is dat niet zo?

Dan kunt u wel waardeoverdracht aanvragen.

Wij kunnen het alleen nog niet in gang zetten.

Uw opgebouwde pensioen blijft bij uw oude pensioenuitvoerder. Als beide pensioenuitvoerders een dekkingsgraad hebben van meer dan 100%, zetten wij uw waardeoverdracht weer in gang.

(*) De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft de verhouding weer tussen de bezittingen aan de ene kant en de huidige en toekomstige pensioenuitkeringen aan de andere kant.

Vraag vrijblijvend een berekening voor waardeoverdracht aan.

U vraagt een berekening (offerte) voor waardeoverdracht aan met het formulier 'Aanvraag waardeoverdracht'. U vindt dit formulier achter in deze brochure. Vul het formulier in en stuur het formulier ondertekend terug. Wij adviseren om altijd een berekening voor waardeoverdracht aan te vragen. Dit is vrijblijvend. U bepaalt zelf of u na de berekening kiest voor waardeoverdracht of niet. Vraag de berekening voor waardeoverdracht binnen zes maanden aan. Dan is uw oude pensioenuitvoerder verplicht om mee te werken. Vraagt u de berekening later aan, dan accepteren wij uw aanvraag wel, maar zijn wij afhankelijk van de medewerking van uw oude pensioenuitvoerder.

Waardeoverdracht oude pensioenaanspraken

Pensioenaanspraken die vóór 8 juli 1994 (de datum waarop het wettelijk recht op waardeoverdracht is ingevoerd) zijn opgebouwd, noemen wij 'oude' pensioenaanspraken. In een aantal gevallen kunt u deze oude aanspraken overdragen aan PFZW. Voor het indienen van een verzoek kunt u gebruikmaken van het formulier 'Aanvraag waardeoverdracht' achterin deze brochure. Wij zoeken vervolgens uit of u aan de voorwaarden voldoet.

Buitenland

Heeft u in het buitenland gewerkt en pensioen opgebouwd? Ook dan is waardeoverdracht misschien mogelijk. Informeer bij de Klantenservice van PFZW naar uw mogelijkheden, telefoon (030) 277 55 77.

Vraag 2.

Is uw partner bij ons bekend?

Uw partner is bij ons verzekerd van pensioen als u overlijdt. Als u getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap heeft, ontvangen wij de gegevens van uw partner van de gemeente.

Uw partner heeft dan recht op Partnerpensioen.

Als u ongehuwd samenwoont, dan moet u uw partner zelf bij ons aanmelden. Wij hebben van u dan een samenlevingsovereenkomst van de notaris nodig. Hierin staat dat:

- u samenwoont op één adres,
- u een gemeenschappelijke huishouding voert,
- u allebei niet getrouwd bent.

Als u uw samenwonende partner niet aanmeldt, heeft uw partner geen recht op Partnerpensioen. Als u overlijdt, krijgt uw partner dus niets. Voor het aanmelden van uw partner vult u het formulier 'Aanmelden partner bij samenwonen' in. U vindt dit formulier achterin deze brochure. U vindt het ook op www.pfzw.nl/formulieren. Vul het formulier in en stuur het ondertekend terug.

Vraag 3.

Heeft u straks genoeg pensioen?

In uw jaarlijks Pensioenoverzicht ziet u hoeveel pensioen u heeft opgebouwd en hoeveel geld u straks krijgt. Wilt u nu direct zien hoeveel geld u straks krijgt? Dit kunt u zien in de Pensioenplanner op onze website.

Ga dan naar www.pfzw.nl/mijnpfzw. Daar heeft u toegang tot uw actuele pensioensituatie.

Uw pensioen aanvullen met Extra pensioen

Wilt u uw pensioen verhogen? Bijvoorbeeld om eerder te kunnen stoppen met werken. Dan kan dat met Extra Pensioen. Iedereen die pensioen opbouwt bij PFZW, kan meedoen met Extra Pensioen. Maar u moet daarvoor wel voldoende fiscale ruimte hebben. Met Extra Pensioen kunt u (binnen de collectieve regeling) uw Ouderdomspensioen aanvullen. Meedoen met Extra Pensioen gebeurt op individuele, vrijwillige basis.

De premie wordt betaald uit uw brutosalaris via uw werkgever. Handig, want u hoeft zelf niets te doen. En voordelig, want de Belastingdienst betaalt mee. Binnen de mogelijkheden die de Belastingdienst biedt, bepaalt u hoeveel premie u betaalt en hoe vaak. U kunt kiezen of u uw premie wilt beleggen of er direct pensioen voor wilt aankopen. Kiest u ervoor om uw premie te beleggen, dan loopt u beleggingsrisico. Extra Pensioen is een zogenaamde premieovereenkomst.

Wilt u meer weten over Extra Pensioen of direct een offerte aanvragen? Kijk op www.pfzw.nl/extrapensioen.

Wat is er voor u geregeld?

In dit onderdeel leest u wat er allemaal voor u is geregeld. Het is een verkorte versie van het pensioenreglement. Alle informatie geldt voor iedereen die in of na 1950 is geboren. En ook voor wie op of na 1 januari 2006 bij PFZW pensioen is gaan opbouwen, ongeacht uw geboortjaar.⁽¹⁾ Het volledige pensioenreglement kunt u inzien op de website (www.pfzw.nl). Mogelijk ligt het ook ter inzage bij uw werkgever. Heeft u geen internet? Dan kunt u het pensioenreglement ook opvragen bij PFZW. Mogelijk ligt het ook ter inzage bij uw werkgever.

Het pensioen in het kort

Iedereen die in zorg en welzijn werkt bij een instelling die bij PFZW is aangesloten, bouwt bij het pensioenfonds pensioen op. De pensioenopbouw begint op de leeftijd van 15 jaar. Totdat u stopt met werken zet u maandelijks automatisch een deel van uw salaris opzij voor uw pensioen. Zodat u vanaf uw 65ste nog steeds een inkomen ontvangt. In ons pensioenpakket hebben we een aantal zaken geregeld. Voor uzelf, maar ook voor uw partner en kinderen.

Wat kost pensioen?

Elke maand houdt uw werkgever een deel van uw salaris in. Zelf legt hij ook een bedrag bij. Hij maakt dit geld (premie) over aan PFZW. Het pensioenfonds zorgt ervoor dat u straks, vanaf uw 65ste, een pensioen krijgt. Het totale premiebedrag gaat voor een deel naar het Ouderdompensioen (uw pensioen straks) en voor een deel naar het Arbeidsongeschiktheidspensioen (mocht u arbeidsongeschikt raken). De premie voor Ouderdompensioen wordt onder andere ook gebruikt voor Partnerpensioen, Wezenpensioen en premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid.

De kosten die u en uw werkgever nu maken voor uw pensioen straks, bedragen momenteel 23,8% van een déél van uw jaarsalaris. U bouwt namelijk niet over uw hele jaarsalaris pensioen op, want u krijgt immers later ook AOW. Dus van uw jaarsalaris wordt het deel, waarin de AOW voorziet, afgetrokken. Dit heet franchise. De franchise is gebaseerd op de AOW voor gehuwden en bedraagt € 10.802,00 voor 2012. U bouwt pensioen op over uw pensioengrondslag: dit is uw pensioengevend salaris minus de franchise. Uw pensioengevend salaris is uw bruto jaarsalaris (12 maal het maandsalaris), plus: vakantiegeld, onregelmatigheidstoeslag, structurele eindejaarsuitkering en eventuele andere vaste salarisbestanddelen. Werkt u parttime, dan wordt naar verhouding berekend over welk deel u pensioen opbouwt. Het bestuur van PFZW stelt elk jaar de hoogte van de premie vast.

Uitkeringsovereenkomst

De basispensioenregeling van PFZW is een uitkeringsovereenkomst. Dit wil zeggen dat u na uw pensionering levenslang een vaste pensioenuitkering ontvangt. Deze uitkering wordt iedere maand naar uw rekening overgemaakt. Uw pensioen wordt berekend op basis van het gemiddelde salaris dat u tijdens uw loopbaan heeft verdiend. Dit noemen we een middelloonregeling.

Hoe houdt uw pensioen zijn waarde?

PFZW probeert uw pensioen elk jaar te verhogen. Het fonds wil met deze verhoging de ontwikkeling van de lonen in de sector zorg en welzijn volgen. Het bestuur van het pensioenfonds besluit elk jaar of uw pensioen wordt verhoogd. Het is dus niet zeker óf uw pensioen in de toekomst wordt verhoogd en ook niet met hoeveel.

Voor verhoging is geen geld apart gezet. Als het bestuur besluit uw pensioen te verhogen, dan wordt die verhoging gedeeltelijk uit premie en gedeeltelijk uit opbrengsten van de beleggingen betaald. Het bestuur kijkt bij zijn besluit over verhoging of er voldoende geld is om de loonontwikkeling in de sector te volgen. De lonen in de sector zorg en welzijn stegen in 2011 gemiddeld met 1,43%. Er is onvoldoende geld om de pensioenen per 1 januari 2012 te verhogen.

De afgelopen drie jaar heeft het pensioenfonds uw pensioen als volgt verhoogd.

Datum	Verhoging/ indexering	Loon- stijging	Prijs- stijging
01-01-2011	0%	1,56%	1,3%
01-01-2010	0%	2,85%	1,2%
01-01-2009	0%	3,67%	2,5%

Wij verwachten dat wij uw pensioen ook in de toekomst niet altijd kunnen verhogen.

Ouderdomspensioen

Vanaf de eerste dag van de maand waarin u 65 wordt, ontvangt u een Ouderdomspensioen van PFZW. Dit krijgt u náást de AOW-uitkering van de overheid. Samen is dit uw inkomen. U kunt uw pensioen al eerder laten ingaan of juist uitstellen tot na uw 65ste. Neemt u uw pensioen eerder op, dan krijgt u wel een lager bedrag per maand. Uw pensioen wordt immers over een langere periode uitgesmeerd. Stelt u het uit dan wordt uw Ouderdomspensioen hoger. Uw pensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin u overlijdt.

Eerst meer daarna minder; eerst minder daarna meer?

In principe ontvangt u elke maand evenveel pensioen.

Maar u kunt er ook voor kiezen om eerst een tijdje een hoger pensioen te krijgen, daarna gevolgd door een lager pensioen. Of net omgekeerd. U maakt die keuze eenmalig voordat uw Ouderdomspensioen ingaat. U kunt zelf bepalen op welke datum de hoogte van uw pensioen verandert. Dus naar beneden gaat of juist omhoog. Die datum moet tussen uw 65ste en 75ste liggen.

De Belastingdienst heeft wel grenzen gesteld. Er is op uw 65ste een bedrag dat u maximaal mag ontvangen. En ook een bedrag dat u minimaal moet ontvangen. U kunt voor één van deze bedragen kiezen, of voor een bedrag daartussenin. Hoe meer u eerst kiest, hoe minder u daarna krijgt. Hoe minder u eerst kiest, hoe meer u daarna krijgt.

De basispensioenregeling:

- Ouderdomspensioen
- Partnerpensioen voor uw partner
- Wezenpensioen voor kinderen jonger dan 21 jaar
- Voorzieningen bij arbeidsongeschiktheid
- Mogelijkheden om eerder te stoppen met werken
- Anw-compensatie

Mogelijkheden om eerder te stoppen met werken

Met de pensioenregeling van PFZW heeft u mogelijkheden om vóór uw 65ste te stoppen met werken. U kunt uw Ouderdomspensioen (gedeeltelijk) al vóór uw 65ste laten ingaan.

De mogelijkheid om uw Ouderdomspensioen eerder te laten ingaan, is versoepeld. Om na uw 60ste Ouderdomspensioen op te nemen, hoeft u niet meer te stoppen met werken.

Heeft u vóór 2006 (extra) FLEX-pensioen opgebouwd? Dat kunt u gewoon blijven gebruiken om eerder te stoppen met werken. U kunt het ook gebruiken om uw Ouderdomspensioen te verhogen. In principe zetten wij uw FLEX-pensioen op uw 60ste automatisch om in Ouderdomspensioen.

Hoe hoger uw pensioen, hoe meer mogelijkheden u heeft om het (gedeeltelijk) eerder in te laten gaan zonder daarmee uw maandelijkse inkomen al te veel te verlagen. U kunt uw Ouderdomspensioen verhogen door:

- mee te doen met Extra Pensioen (als u daarvoor voldoende fiscale ruimte heeft),
- het Partnerpensioen, dat u heeft opgebouwd vanaf 1 januari 2006, te ruilen voor een hoger Ouderdomspensioen voor uzelf

Voorzieningen bij arbeidsongeschiktheid

Elke maand betaalt u ook voor het arbeidsongeschiktheids-pakket. Hiermee krijgt u onder meer een aanvulling op uw uitkering van de overheid als u arbeidsongeschikt wordt.

Bent u arbeidsongeschikt, dan zijn er twee soorten pensioen:

1 WIA-excedentpensioen

2 WGA-hiaatpensioen

U kunt Arbeidsongeschiktheidspensioen krijgen van PFZW, afhankelijk van:

- de mate waarin u arbeidsongeschikt bent (volgens de WIA),
- het bruto jaarsalaris (inclusief onregelmatigheidstoeslag) waarover u bij PFZW pensioen heeft opgebouwd,
- het minimumloon,
- het maximum jaarloon.

Met het Arbeidsongeschiktheidspensioen van PFZW krijgt u meestal 70% van ongeveer uw laatstverdiende salaris. Bij het vaststellen van uw Arbeidsongeschiktheidspensioen houden we rekening met de WIA-uitkering die u van de overheid ontvangt. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid is dit pensioen naar verhouding. Uw Arbeidsongeschiktheidspensioen kan bestaan uit:

1. een WIA-excedentpensioen

Dit is een aanvulling op de WIA-uitkering als u meer verdient dan het maximum uitkeringsloon.

2. een aanvulling op uw WGA-uitkering

Het WGA-hiaatpensioen is een aanvulling op de vervolgutkering. Heeft u recht op een vervolgutkering én was uw laatste salaris hoger dan het minimumloon? Dan heeft u recht op een WGA-hiaatpensioen. De WGA-vervolgutkering en het WGA-hiaatpensioen bedragen samen maximaal 70% van ongeveer uw laatste salaris tot het maximum jaarloon van € 50.065,- (2012), voor het deel dat u arbeidsongeschikt bent. Voor het deel van uw salaris boven het maximum jaarloon heeft u recht op een WIA-excedentpensioen.

Uw arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in als uw WIA-uitkering ingaat en eindigt als uw WIA-uitkering stopt. Uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin u 65 jaar wordt.

Kosteloos pensioen opbouwen

Zolang u een arbeidsongeschiktheidsuitkering van de overheid krijgt, blijft u op kosten van het pensioenfonds pensioen opbouwen. Dat heet premievrije pensioenopbouw. De opbouw van uw Ouderdompensioen gaat dan gewoon door. Ook blijven uw eventuele partner en kinderen verzekerd voor Partnerpensioen en Wezenpensioen. Uw premievrije pensioenopbouw wordt gebaseerd op maximaal 75% van het bruto-salaris op 1 januari van het jaar ná het jaar waarin u ziek bent geworden. Voor de overige 25% kunt u een Vrijwillige Voortzetting afsluiten. Voor dat deel betaalt u dan zelf de premie. De hoogte van uw premievrije pensioenopbouw is afhankelijk van de mate van uw arbeidsongeschiktheid en de inkomsten die u naast uw uitkering heeft.

Pensioen voor uw partner: Partnerpensioen

Als u overlijdt terwijl u pensioen opbouwt bij PFZW, is uw partner volledig verzekerd voor Partnerpensioen. Overlijdt u terwijl u geen pensioen meer opbouwt? Dan heeft uw partner recht op de helft van het Partnerpensioen. De afgelopen jaren hebben we de regeling voor Partnerpensioen veranderd. Vóór 1999 werd het pensioen volledig opgebouwd. Nam u in die periode ook deel in onze pensioenregeling? Dan blijven uw opgebouwde rechten altijd staan. Vanaf 1999 tot 2006 was het Partnerpensioen verzekerd op risicobasis. Uw partner was alleen verzekerd van Partnerpensioen als u op het moment van overlijden pensioen opbouwde bij PFZW of als u ervoor had gekozen om Ouderdompensioen in te ruilen voor Partnerpensioen.

Vanaf 1 januari 2006 bouwt u voor de helft Partnerpensioen op. Voor de andere helft geldt een risicoverzekering. Dit betekent dat uw partner alleen het totale Partnerpensioen krijgt als u op dat moment pensioen opbouwt bij PFZW. Dit geldt ook als u voor een deel arbeidsongeschikt of werkloos bent én pensioen opbouwt bij PFZW.

Komt u te overlijden en neemt u niet meer deel aan onze regeling? Dan kan uw partner alleen aanspraak maken op het opgebouwde deel. Wilt u dat uw partner ook volledig verzekerd blijft tijdens uw pensioen? Dan kunt u op het moment dat uw pensioenopbouw bij ons stopt, een deel van uw Ouderdomspensioen ruilen voor een hoger Partnerpensioen. Uw Ouderdomspensioen valt hierdoor wel lager uit. Zie verder pagina 15 'Bescherming bij Verlof en Werkloosheid'. Het Partnerpensioen voor uw partner gaat in op de eerste dag van de maand na uw overlijden. Uw partner ontvangt dit Partnerpensioen zolang hij of zij leeft.

Hoe hoog is het Partnerpensioen?

Overlijdt u vóór uw 65ste en bent u op dat moment deelnemer bij PFZW? Dan tellen alle jaren tot aan de maand waarin u 65 jaar zou worden mee voor de berekening van de hoogte van het Partnerpensioen. Uw partner behoudt zijn of haar hele leven het recht op Partnerpensioen.

De hoogte van het Partnerpensioen is pas bekend op het moment van uitkeren. Wel geeft uw Pensioenoverzicht u hierin meer inzicht. Hoe hoog het Partnerpensioen is, hangt af van:

- hoeveel jaren u pensioen bij ons heeft opgebouwd
- het salaris dat u in die jaren heeft verdiend
- de eventuele nabestaandenuitkering, ook wel Anw-uitkering
- de AOW-uitkering die uw partner vanaf 65 jaar ontvangt.

Nabestaandenuitkering

Als uw partner jonger is dan 65 jaar kan hij of zij recht hebben op een nabestaandenuitkering (van de Sociale Verzekeringsbank). De hoogte van deze Anw-uitkering hangt af van het inkomen van uw partner. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) kort haar of zijn inkomen namelijk op uw uitkering. In de maand waarin uw partner 65 jaar wordt, wordt de Anw-uitkering omgezet in een AOW-uitkering. Kijk ook op www.svb.nl.

Aanvullen met Partnerpensioen

Ontvangt uw partner geen of maar een gedeeltelijke Anw-uitkering? Dan vult PFZW uw Partnerpensioen aan. Hoeveel hangt af van het aantal pensioenjaren dat u tot uw 65ste zou hebben behaald. Hoe lager het aantal pensioenjaren, hoe minder aanvulling. Deze zogenaamde Anw-compensatie gaat tegelijk met het Partnerpensioen in. De Anw-compensatie eindigt in elk geval in de maand waarin uw partner 65 jaar wordt.

Pensioen voor ex-partner

Ook een scheiding heeft gevolgen voor het Partnerpensioen. Als u overlijdt, kan uw ex-partner een deel van het Partnerpensioen krijgen dat u tijdens uw relatie heeft opgebouwd. Dit noemen we 'Bijzonder Partnerpensioen'. Uw ex-partner kan ook afstand doen van het Bijzonder Partnerpensioen. Bijvoorbeeld in de huwelijkse voorwaarden, in een echtscheidingsconvenant of in een afzonderlijke overeenkomst. Ook binnen zes maanden na uw overlijden kan uw ex-partner nog afstand doen van het Bijzonder Partnerpensioen. Heeft uw ex-partner bij de scheiding afstand gedaan van het Bijzonder Partnerpensioen? Dan gaat dit pensioen automatisch over naar de volgende partner. Is er geen afstand gedaan? Dan gaat dit niet automatisch over. Uw ex-partner heeft geen recht op het Bijzonder Partnerpensioen over de periode tussen 1 januari 1999 en 1 januari 2006. En ook niet op het Bijzonder Partnerpensioen dat via uw Partnerpensioen vanaf 1 januari 2006 is verzekerd op risicobasis. Dit recht is er wel als u tijdens de relatie met uw ex-partner Ouderdompensioen heeft geruild voor Partnerpensioen. Uw ex-partner heeft recht op uitbetaling vanaf de eerste dag van de maand direct na uw overlijden. Uw ex-partner behoudt het recht op Bijzonder Partnerpensioen zolang hij of zij leeft.

Overlijdt uw ex-partner voordat het Bijzonder Partnerpensioen is ingegaan. Dan komt dit deel terug naar uw eigen pensioen, als u uw pensioen niet heeft overgedragen naar een andere pensioenuitvoerder.

Pensioen voor uw kinderen: Wezenpensioen

Heeft u kinderen? Dan hebben zij tot hun 21ste recht op een Wezenpensioen. Heeft uw (ex-)partner geen recht op een (Bijzonder) Partnerpensioen óf laat u geen (ex-)partner achter? Dan krijgen uw kinderen dubbel Wezenpensioen. Laat u méér dan vijf kinderen achter? Dan wordt het pensioen gelijk onder hen verdeeld. Het Wezenpensioen gaat in op de eerste dag na de maand van uw overlijden. Ook de overheid heeft iets voor uw kinderen geregeld.

Kinderen van wie één of allebei de ouders zijn overleden, hebben recht op een (half) wezenuitkering van de Sociale Verzekeringsbank. Deze uitkering stopt als het kind 18 jaar wordt.

Pensioen ruilen

Als u helemaal of voor een deel met pensioen gaat en uw pensioenopbouw bij PFZW stopt, dan betaalt u geen premie meer.

Op dat moment maakt u de keuze of u pensioen wilt ruilen. U kiest dan uit:

- Ouderdomspensioen ruilen voor meer Partnerpensioen
- het Partnerpensioen dat u heeft opgebouwd, inruilen voor meer Ouderdomspensioen
- of niet ruilen.

Als u de sector zorg en welzijn verlaat stopt uw pensioenopbouw. Ook op dat moment kunt u pensioen ruilen. U kunt dan een deel van uw Ouderdomspensioen ruilen voor meer Partnerpensioen.

U heeft het recht om op die momenten een verzoek in te dienen voor een berekening van de effecten van uitruil op de hoogte van uw pensioen en dat van uw partner. De keuze die u maakt, kunt u later niet meer veranderen.

Uw Ouderdomspensioen ruilen voor Partnerpensioen

Wilt u dat uw partner een hoger Partnerpensioen krijgt, als u overlijdt? Dan kunt u een deel van uw Ouderdomspensioen ruilen voor Partnerpensioen. Als u overlijdt, dan heeft uw partner recht op het Partnerpensioen dat u heeft opgebouwd.

Daarnaast heeft uw partner dan recht op extra Partnerpensioen als u Ouderdomspensioen heeft geruild. U bepaalt zelf hoeveel Ouderdomspensioen u wilt inruilen.

Binnen de gestelde mogelijkheden, uiteraard. Uw Ouderdomspensioen wordt hierdoor wel lager.

Let op! Is na een scheiding een deel van uw pensioen naar een eerdere (ex-)partner gegaan? Dat deel kunt u dan niet meer ruilen voor Partnerpensioen voor uw nieuwe partner.

Partnerpensioen ruilen voor uw Ouderdomspensioen

Wilt u uw Ouderdomspensioen verhogen? Dan kunt u het Partnerpensioen dat u heeft opgebouwd ruilen voor Ouderdomspensioen. Ook hier bepaalt u hoeveel Partnerpensioen u wilt inruilen. Als u een partner heeft, moet deze meetekenen voor het ruilen van het Partnerpensioen voor Ouderdomspensioen. Gebeurt dit niet, dan kunt u niet ruilen. Heeft u geen partner? Dan hoeft dit uiteraard niet.

Let op! Het Bijzonder Partnerpensioen van uw ex-partner is niet van u en kunt u niet ruilen.

Niet ruilen

Bent u tevreden met de hoogte van uw pensioen en dat van uw partner? Dan hoeft u niet te ruilen.

Zelf pensioen opbouwen: Vrijwillige Voortzetting

Als uw pensioenopbouw bij PFZW stopt, kunt u deze in een aantal gevallen op eigen kosten voortzetten. Dit heet Vrijwillige Voortzetting. U moet dit wel binnen zes maanden aanvragen. Bij ontslag, ziekte, arbeidsongeschiktheid, minder werken na uw 55ste, onbetaald verlof en levensloop kunt u bij PFZW zelf uw pensioen opbouwen. Hierbij betaalt u zelf het hele bedrag voor uw pensioen. Normaal betaalt uw werkgever ook een deel. Dat gebeurt nu dus niet. Als u in aanmerking komt voor Bescherming bij Verlof en Werkloosheid betaalt u een lagere premie.

Zelf pensioen opbouwen voor 55plussers

Gaat u vanaf 55-jarige leeftijd minder werken of een lager inkomen verdienen? Dan mag u uw pensioenopbouw voor eigen rekening voortzetten voor het deel dat u minder gaat verdienen. Dit kan tot de hoogte van het eerder verdiende salaris. U moet dat wel minimaal de helft van het aantal eerder gewerkte contracturen bij dezelfde werkgever blijven werken. Het maakt trouwens niets uit of u in vaste dienst bent of tijdelijk.

De hoogte van uw pensioen

Om de hoogte van uw pensioen uit te rekenen, houden wij rekening met de volgende aspecten:

- de diensttijd en
- het pensioengevend salaris en
- het opbouwpercentage

Met diensttijd bedoelen wij hoelang u heeft gewerkt en of dit fulltime of parttime was. Het pensioengevend salaris is het brutosalaris op jaarbasis (12 maal het maandsalaris), plus: vakantiegeld, onregelmatigheidstoeslag, structurele eindejaarsuitkering en eventuele andere structurele salarisbestanddelen. Elk jaar bouwt u een bepaald percentage aan pensioen op. Dat is het opbouwpercentage. U bouwt per jaar 1,95% Ouderdomspensioen op en 0,625% Partnerpensioen.

Het bestuur van PFZW besluit elk jaar of uw pensioen kan worden verhoogd of niet (indexering). Hierbij is de financiële positie van het pensioenfonds (de dekkingsgraad) maatgevend:

- Bij een goede financiële positie: de pensioenen worden geïndexeerd op basis van de loongroei in de sector zorg en welzijn.
- Bij een minder gunstige financiële positie: de pensioenen worden niet of slechts gedeeltelijk geïndexeerd.
- In bijzonder ongunstige omstandigheden: het bestuur van het pensioenfonds kan zich vanuit financieel oogpunt gedwongen zien om pensioenen te verlagen (ook wel 'korten' of 'afstempelen' genoemd).
- In gunstigere tijden: er wordt naar gestreefd eventuele eerdere verlagingen alsnog te compenseren en gemiste indexeringen in te halen.

Herstelplan PFZW

Begin 2009 lag de dekkingsgraad van PFZW onder het verplichte minimum van 105%. Daarom heeft het fonds een herstelplan ingediend bij De Nederlandsche Bank. De dekkingsgraad van een pensioenfonds geeft de verhouding weer tussen de bezittingen aan de ene kant en de huidige en toekomstige pensioenuitkeringen aan de andere kant.

Als er iets verandert in uw situatie

Tijdens uw loopbaan verandert er thuis en op het werk mogelijk het een en ander. U gaat bijvoorbeeld trouwen, scheiden, krijgt kinderen, wordt misschien (deels) arbeidsongeschikt of werkloos. Dit kan gevolgen hebben voor uw pensioenopbouw. Verandert er iets in uw situatie? Lees hier over de mogelijke gevolgen.

- Samenwonen of trouwen
- Kinderen
- Overlijden
- Scheiden of uit elkaar
- Meer werken of verdienen
- Minder werken of verdienen
- Ontslag nemen of krijgen
- Verlof
- Doorwerken na uw 65ste
- Ziekte- Arbeidsongeschiktheid
- Verhuizen
- De sector zorg en welzijn verlaten

Samenwonen of trouwen

Als u overlijdt kan uw partner recht hebben op Partnerpensioen. Dit geldt wordt uitgekeerd als u overlijdt. Bent u getrouwd of heeft u een geregistreerd partnerschap, dan hoeft u verder niets te doen. Wij krijgen dit automatisch door van uw gemeente. Woont u samen, dan moet u uw partner wel bij ons aanmelden. Ook uw leeftijd speelt nog een rol. Krijgt u na uw 65ste een relatie? Dan heeft uw partner geen recht meer op Partnerpensioen.

Kinderen

Heeft u kinderen die jonger zijn dan 21 jaar? Bij PFZW zijn zij verzekerd van inkomen als u overlijdt. Hier hoeft u niets voor te regelen. Wij krijgen dit automatisch door van uw gemeente.

Overlijden

U denkt er misschien liever nog niet over na, maar wat gebeurt er als u overlijdt? Als u overlijdt laat u misschien een partner en kinderen achter. Natuurlijk wilt u voorkomen dat zij in een financieel gat vallen. Het is dan fijn om te weten dat er iets voor uw nabestaanden geregeld is. Zo kan uw partner recht hebben op Partnerpensioen. Uw kinderen onder de 21 jaar krijgen Wezenpensioen. Zijn uw kinderen al ouder, dan hebben zij geen recht op een uitkering. Mogelijk hebben uw partner en uw kinderen ook recht op een uitkering ineens. Kijk voor meer informatie op www.pfzw.nl/overlijden.

Andere omstandigheden? Ga naar www.pfzw.nl

Wat moet een nabestaande regelen?

Als u overlijdt en in Nederland woont, hoeven uw nabestaanden dit niet door te geven. Wij ontvangen het bericht van uw overlijden automatisch van uw gemeente. Woont u in het buitenland? Dan moeten uw nabestaanden uw overlijden wel bij ons melden. Aan de hand van het overlijdensbericht stellen wij vast of er nabestaanden zijn die recht hebben op een uitkering van PFZW. Dit kunnen uw partner, kinderen of ex-partner zijn. Hebben zij recht op Partnerpensioen, Wezenpensioen of Bijzonder Partnerpensioen? Dan ontvangen ze binnen twee weken na de melding van uw overlijden een aanvraagformulier.

Scheiden of uit elkaar

Gaat u scheiden of gaan u en uw partner uit elkaar? U moet veel regelen. Bijvoorbeeld de verdeling van uw pensioen. Uw ex-partner kan recht hebben op een deel van het pensioen dat u bij PFZW heeft opgebouwd. Op www.pfzw.nl/scheiden vindt u alle informatie die u nodig heeft over de keuzes die u kunt maken.

Meer werken of verdienen

Als u meer uren gaat werken of promotie maakt, verdient u meer. Dit heeft gevolgen voor uw pensioen. Als u meer geld verdient, bouwt u meer pensioen op. Toch kan het zijn dat u uw pensioen straks niet voldoende vindt. Op www.pfzw.nl/mijnpfzw kunt u uw persoonlijke pensioensituatie inzien en berekenen wat eventuele veranderingen voor gevolgen hebben voor uw pensioen.

Minder werken of verdienen

Als u minder gaat werken, bouwt u minder pensioen op. U krijgt straks dus minder geld. Dat kan voor u ongunstig zijn. Hoe groot de nadelige gevolgen zijn, hangt onder andere af van uw leeftijd. In sommige situaties is het mogelijk om uw pensioenopbouw vrijwillig voort te zetten. Op www.pfzw.nl/mijnpfzw kunt u uw persoonlijke pensioensituatie inzien en berekenen wat eventuele veranderingen voor gevolgen hebben voor uw pensioen.

Ontslag nemen

Heeft u na uw ontslag geen werk? Dan bouwt u geen pensioen meer op. Kijk op www.pfzw.nl/ontslag wat ontslag voor uw situatie betekent.

Bescherming bij Verlof en Werkloosheid

Gaat u voor langere tijd met verlof of wordt u ontslagen? Dit kan nadelig zijn voor uw pensioen. Gelukkig kunt u hier zelf iets aan doen. Bij zwangerschapsverlof en betaald zorgverlof is er niets aan de hand. De opbouw van uw pensioen gaat gewoon door. Daar hoeft u zich dus geen zorgen over te maken.

Gaat u met onbetaald verlof of wordt u ontslagen? Geef dat dan schriftelijk door aan PFZW. U blijft dan verzekerd voor de financiële gevolgen van arbeidsongeschiktheid of overlijden.

Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Postbus 117
3700 AC Zeist

Voorbeelden van onbetaald verlof zijn: levensloopverlof, ouderschapsverlof, studieverlof, sabbatsverlof. Omdat u tijdens uw onbetaalde verlof geen pensioenpremie betaalt, heeft u later minder pensioen. Vindt u dat een probleem? Bij PFZW kunt u tijdens uw verlof uw pensioen pensioenopbouw zelf doorbetalen. We noemen dat Vrijwillige Voortzetting. Kijk voor meer informatie op www.pfzw.nl.

Doorwerken na uw 65ste

Op uw 65ste kunt met pensioen gaan. U mag ook doorwerken en later met pensioen gaan. U kunt uw pensioen tot uw 70ste uitstellen. Wilt u op uw 65ste nog niet stoppen, maar wel minder werken? Dat kan ook. Dan gaat uw pensioen in voor het deel dat u niet meer werkt. Als u uw pensioen later opneemt, is uw pensioen per maand hoger. U betaalt bovendien geen premie meer voor bijvoorbeeld de AOW en de WIA.

Ziekte

Bent u ziek en duurt dit langer dan een paar weken? Uw werkgever is verplicht om tijdens uw ziekte maximaal twee jaar lang uw salaris door te betalen. Uw werkgever mag in twee jaar niet meer betalen dan 170% van uw salaris. U verdient dus minder én u bouwt minder pensioen op, maar het is mogelijk om uw pensioenopbouw vrijwillig voort te zetten.

Sommige werkgevers vullen het pensioen voor u aan. Als dat in uw geval niet zo is kunt u uw pensioen vrijwillig voortzetten. Kijk op www.pfzw.nl wat ziekte voor uw situatie betekent.

Arbeidsongeschiktheid

Bent u geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt? Dan gaat uw inkomen omlaag. Dit kan ook gevolgen hebben voor uw pensioen. Gelukkig heeft PFZW wat voor uw pensioen geregeld als u arbeidsongeschikt wordt.

U bouwt gedurende de periode van arbeidsongeschiktheid voor 75 of 70% premievrij pensioen op. De overige 25 of 30% kunt u vrijwillig voortzetten.

Als u voor het gedeelte dat u nog arbeidsgeschikt bent, geen werk vindt, stopt de pensioenopbouw voor dat deel. Ook hiervoor kunt u een Vrijwillige Voortzetting afsluiten.

Kijk op www.pfzw.nl/arbeidsongeschikt wat arbeidsongeschiktheid voor uw situatie betekent.

Verplicht een wijziging doorgeven

U bent verplicht wijzigingen in uw arbeidsongeschiktheid aan ons door te geven. Wij willen het ook weten als u niet meer arbeidsongeschikt bent. Het pensioenfonds betaalt dan de opbouw van uw pensioen niet meer. Ook ontvangt u geen Arbeidsongeschiktheidspensioen meer. Geeft u wijzigingen niet door? Dan kan het zijn dat het pensioenfonds uw pensioen doorbetaalt. U moet dit later dan weer aan het pensioenfonds terugbetalen.

Verhuizen

Gaat u binnen Nederland verhuizen, dan geeft uw gemeente dit door aan PFZW. U hoeft zelf dus niets te doen. Gaat u in het buitenland wonen? Geef dan uw adres schriftelijk door. Dit moet u ook doen als u na uw vertrek een Nederlands postadres aanhoudt. Want we hebben uw nieuwe adresgegevens nodig om u op de hoogte te kunnen houden. Vermeld bij uw adreswijziging uw klantnummer of geboortedatum. En zet uw handtekening onder de adreswijziging.

Stuur de adreswijziging naar:

Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Postbus 117
3700 AC Zeist

De sector zorg en welzijn verlaten

Als u de sector verlaat en niet langer pensioen opbouwt bij PFZW, bent u niet langer verzekerd als u arbeidsongeschikt wordt of overlijdt.

Het Partnerpensioen van PFZW is voor de helft een opgebouwd pensioen dat blijft bestaan ook als u de sector zorg en welzijn verlaat. Voor de andere helft is het Partnerpensioen PFZW verzekerd op risicobasis. Dit betekent voor u dat u bij het verlaten van de sector voor die helft niet meer verzekerd bent voor Partnerpensioen. Concreet heeft u nog maar recht op een half Partnerpensioen voor uw partner als u overlijdt. Het is afhankelijk van uw nieuwe situatie of dit een probleem is. Als u aan het werk gaat in een sector waarin u bij overlijden weer Partnerpensioen krijgt dan is dit minder erg. Als u na het verlaten van de sector zorg en welzijn niet verzekerd bent voor Partnerpensioen dan betekent dit dat uw partner een lager pensioen krijgt mocht u overlijden. U kunt aan dit verlies aan Partnerpensioen iets doen door een deel van uw Ouderdomspensioen te ruilen voor Partnerpensioen. Kiest u hiervoor? Dan geldt deze keuze ook voor uw eventuele Extra Pensioen. Doet u mee met Extra Pensioen en heeft u gekozen voor Rendementspensioen? Dan wordt voor uw kapitaal pensioen ingekocht.

Ouderdomspensioen ruilen voor Partnerpensioen

Als u de sector zorg en welzijn verlaat kunt u ervoor kiezen om een deel van uw Ouderdomspensioen te ruilen voor een hoger Partnerpensioen voor uw partner. Uw Ouderdomspensioen gaat hierdoor omlaag. U maakt deze keuze direct wanneer u de sector verlaat. U kunt deze beslissing later niet terugdraaien. U leest hierover meer in de informatie die u toegestuurd krijgt als u stopt.

Wij houden u op de hoogte

Ieder jaar ontvangt u een actueel overzicht van uw persoonlijke pensioensituatie. Hierin leest u hoeveel pensioen u al heeft opgebouwd en op hoeveel pensioen u in de toekomst kunt uitkomen. Daarnaast informeren we u ook op andere manieren.

Eigentijd, leuk én informatief

Drie keer per jaar krijgt u het magazine 'Eigentijd'. Een informatief blad met informatie over uw pensioen, maar ook over werk, lifestyle en gezondheid.

E-nieuwsbrief

Eén keer per maand versturen wij de e-nieuwsbrief. Hierin wordt u op de hoogte gehouden van wijzigingen in de pensioenregeling en actuele ontwikkelingen. Meld u aan voor de e-nieuwsbrief op www.pfzw.nl/nieuwsbrief.

Wilt u meer weten over pensioen?

www.pfzw.nl, dé bron van alle informatie

Wij houden alle informatie op de website actueel. Het is daarom de moeite waard om er af en toe eens op te kijken. Op onze site kunt u ook:

- uw persoonlijke pensioensituatie inzien op MijnPFZW en eventueel direct zaken regelen.
- brochures en formulieren downloaden.

Klantenservice

Wilt u meer informatie over uw pensioen? Stel direct uw vraag op www.pfzw.nl/info of bel onze Klantenservice tijdens kantooruren (030) 277 55 77.

Extra informatie nodig?

U heeft het recht van PFZW informatie op verzoek te ontvangen. Dit is een aanvulling op de informatie die u jaarlijks van ons ontvangt. Het betreft:

- Pensioenreglement
- Uitvoeringsreglement
- De consequenties van uitruil
- Opgave hoogte pensioenaanspraken aan gewezen deelnemer
- Hoogte van de dekkingsgraad
- Jaarverslag en jaarrekening
- De verklaring inzake beleggingsbeginselen
- Relevante informatie over beleggingen
- Korte- of langetermijnherstelplan
- Of er een aanwijzing van De Nederlandsche Bank (DNB) van toepassing is
- Of er een bewindvoerder is aangesteld
- Een opgave van de pensioenuitkering die u mogelijk kunt bereiken
- Een indicatieve opgave van uw Extra Pensioen.

Voor sommige verstrekkingen kunnen kosten in rekening worden gebracht. Wilt u iets anders weten dan hierboven staat? Dan kunt u ons hierom vragen.

Heeft u een klacht?

Heeft u een klacht over PFZW? Bent u ergens niet tevreden over? Dan horen we dat graag. U kunt uw klacht telefonisch doorgeven via onze Klanten-service: telefoon (030) 277 55 77. Op internet kun u een speciaal klachtenformulier invullen, via www.pfzw.nl/klacht. PFZW heeft ook een Commissie van Beroep. Hier kunt u terecht als u er samen met ons niet uitkomt.

Privacy

De relatie tussen u en PFZW is natuurlijk vertrouwelijk. Dit betekent dat wij anderen alléén informatie over u geven als wij

- dat moeten van de wet (bijv. de belastingdienst) of
- van u schriftelijk toestemming hebben gekregen.

*Een vraag over uw pensioen?
Stel deze direct op www.pfzw.nl/info.*

Deze brochure is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. De informatie in deze brochure is een verkorte en vereenvoudigde versie van de informatie uit het pensioenreglement. Het pensioenreglement is uiteindelijk leidend.

Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) verzekert (oud-)werknemers in de sector zorg en welzijn van een goed pensioenpakket. Premie inbrengen in combinatie met een uitgekiend beleggingsbeleid, maakt het mogelijk u dit pakket te bieden tegen een zo laag mogelijke prijs. Het bestuur van het pensioenfonds bestaat uit onder andere werknemers- en werkgeversorganisaties. Zij behartigen uw belangen.

Bij PFZW kunt u recht hebben op:

- Ouderdomspensioen
- Partnerpensioen voor uw partner
- Wezenpensioen voor uw kinderen jonger dan 21 jaar
- Arbeidsongeschiktheidspensioen
- Premievrije pensioenopbouw
- Anw-compensatie

Wilt u meer informatie over uw pensioen? Stel direct uw vraag op www.pfzw.nl/info of bel de Klantenservice tijdens kantooruren (030) 277 55 77.

Pensioenfonds Zorg en Welzijn heeft de uitvoering van de pensioenregeling uitbesteed aan PGGM.

Pensioenfonds Zorg en Welzijn
Noordweg Noord 150
Postbus 117, 3700 AC Zeist

pfzw.nl

PENSIOENFONDS

ZORG & WELZIJN